

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
2

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

4. februar 2013

SUPPLERENDE GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

Beskatningsstedet for levering af varer og ydelser, herunder restaurationsydelser, til passagerer om bord på skibe, fly, tog eller busser

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Skatteministeriets supplerende grund- og nærhedsnotat vedrørende rapport fra Kommissionen til Rådet om beskatningsstedet for levering af varer og ydelser, herunder restaurationsydelser, til passagerer om bord på skibe, fly, tog eller busser, KOM (2012) 0605.

Nicolai Wammen

Notat

J.nr. 12-0245075

14. januar 2013

Supplerende grundnotat om rapport fra Kommissionen til Rådet om beskatningsstedet for levering af varer og ydelser, herunder restaurationsydelser, til passagerer om bord på skibe, fly, tog eller busser (KOM(2012) 605).

1. Resumé

Kommissionen har den 22. oktober 2012 fremsendt en rapport om beskatningsstedet for levering af varer og ydelser, herunder restaurationsydelser, til passagerer om bord på skibe, tog, eller busser. Rapporten er udfærdiget i henhold til artikel 37, stk. 2, i Rådets direktiv 2006/112/EF (momssystemdirektivet).

En ekspertundersøgelse foretaget af Price Waterhouse Coopers (pwc) viser blandt andet, at der i medlemslandene er meget uensartet anvendelse af eksisterende regler, herunder fritagelsesmuligheder, og uens fortolkning af såvel regler som begreber. Dette medfører blandt andet, at virksomhedernes administrative byrder øges.

Kommissionen anfører i rapporten, at selv om der skabes øget ensartet fortolkning og anvendelse af direktivets regler, er det tvivlsomt, at dette vil sikre beskatning af de omhandlede transaktioner på en måde, som er i overensstemmelse med målene i den nye strategi for momssystemets fremtid – nemlig at reglerne skal være enkle og neutrale. Desuden mener Kommissionen, at problemstillingerne vedrørende beskatningsstedet for varer og ydelser til forbrug om bord på transportmidler er nært beslægtede med problemer for beskatningen af persontransport. I henhold til Kommissionens meddelelse om momssystemets fremtid vil der blive fremsat forslag om en mere enkel og neutral momsramme for persontransportaktiviteter.

Kommissionen konkluderer i rapporten, at forslag til ændringer for beskatningen af varer og ydelser til forbrug om bord på transportmidler bør stilles og behandles sammen med de forslag, der bliver fremlagt for persontransport.

Fra dansk side kan vi støtte konklusionen i rapporten.

2. Baggrund

I henhold til artikel 37, stk. 3 i momssystemdirektivet skal Kommissionen forelægge en rapport for Rådet ”der, hvis det er relevant, ledsages af passende forslag om beskatningsstedet for levering af varer, der er beregnet til forbrug om bord, og for ydelser, herunder servering af mad og drikkevarer, der præsteres over for passagerer på et skib, et fly eller et tog”.

Endvidere blev Rådets direktiv 2008/8/EF af 12. februar 2008, som ændrede momssystemets bestemmelser om leveringsstedet for ydelser, ledsaget af en erklæring fra Rådet og Kommissionen om, at ændringerne ikke berører kravet til rapporten nævnt i artikel 37, stk. 3, og at kravet til rapporten også omfatter ydelser, der leveres om bord på skibe (herunder krydstogtskibe), hvis leveringssted med direktiv 2008/8/EF fastsættes i artikel 57.

3. Formål og indhold

Rapporten fokuserer på forhold vedrørende leveringsstedet (beskatningsstedet) for varer og ydelser til forbrug om bord på skibe, fly og tog, sådan som foreskrevet i direktivbestemmelsen. For at skabe et helhedsbillede er andre relevante spørgsmål også inkluderet, herunder behandling af varer leveret om bord, og som medtages til senere forbrug, levering i busser, samt fritagelser, der anvendes på området.

Til brug for rapporten har Kommissionen hørt medlemslandene om deres anvendelse af gældende regler og bud på eventuelle mulige løsninger, givet virksomheder i sektoren mulighed for at udtale sig om de problemstillinger, som de ser, samt fået gennemført en ekspertundersøgelse (foretaget af pwc).

Rapporten indeholder

- A. En beskrivelse af de eksisterende bestemmelser.
- B. De væsentligste problemer.
- C. Forslag til det videre forløb.

Ad A. De eksisterende bestemmelser

Det anføres, at fordi det fysiske leveringssted for varer og ydelser, der forbruges om bord på et transportmiddel, i modsætning til anden levering af varer og ydelser, ændrer sig samtidig med transportmidlets bevægelse, er der behov for særlige regler på området.

Målet med de særlige regler er så vidt muligt at sikre beskatning på det sted, hvor forbruget finder sted.

Regler for leveringssted

For den del af en personbefordring (”fællesskabsdelen”), der finder sted inden for EU, anses leveringsstedet for levering af varer og restaurations- og cateringydelser om bord på skibe, fly eller tog, for at være afgangsstedet for personbefordringen. Reglen gælder alt salg af varer (uanset hvor det forbruges), mens kun restaurations- og cateringydelser, der fysisk udføres om bord, har afgangsstedet som leveringssted. Andre ydelser har leveringssted efter momsdirektivets

hovedregel eller andre særregler, hvilket fx for en frisørydelse vil sige, at leveringsstedet er der, hvor sælger af ydelsen er etableret, og fx for en underholdningsydelse, er det stedet, hvor ydelsen faktisk leveres.

Desuden gælder disse regler ikke for busser. Her er leveringsstedet for varer det sted, hvor varen leveres, og for restaurations- og catering ydelser det sted, hvor ydelsen udføres – hvilket ofte er sammenfaldende.

For den del af en personbefordring, der foregår uden for EU, er leveringsstedet for varesalg og restaurations- og cateringydelser ikke i EU, mens det fx for en frisørydelse er det sted, hvor sælger af ydelsen er etableret. Medlemslandet, hvor sælgeren af frisørydelsen er etableret, kan dog bestemme, at såfremt ydelsen faktisk forbruges uden for EU, er leveringsstedet alligevel ikke i medlemslandet, men uden for EU.

Fritagelser

Medlemslandene kan momsfritage (uden at dette berører fradragsretten) salg af varer til forbrug om bord på skibe, tog og fly, indtil der er vedtaget forslag på området, der reviderer/ændrer gældende regler.

Desuden kan medlemslandene momsfritage ydelser i forbindelse med personbefordring, hvis befordringen af disse personer er momsfri, og har været det fra før ikrafttrædelsen af sjette momsdirektiv 1. januar 1978. Det anføres i rapporten, at mens disse fritagelsesbestemmelser kan begrunde, at restaurant- og cateringydelser kan fritages, kan andre ydelser, såsom frisørydelser under et krydstogt, ikke kvalificeres som ”ydelser i forbindelse med personbefordring”.

Ad B. De væsentligste problemer.

Implementering af opfattelse af visse begreber

De i sig selv komplicerede regler samt uensartet fortolkning af både regler, visse begreber og fritagelserne, giver komplikationer og øgede administrative byrder for virksomhederne. Manglen på harmonisering af fritagelserne kan også føre til konkurrenceforvridning.

Et væsentligt begreb, der fortolkes forskelligt i medlemslandene, er ifølge rapporten ”fællesskabsdelen”. I direktivet defineres begrebet som ” den del af en befordring, som uden ophold uden for Fællesskabet foretages mellem afgangsstedet og ankomststedet for personbefordringen”. Begreberne ”afgangssted” og ”ankomststed” er defineret i gennemførelsesforordningen 282/2011. Direktiv og forordningsteksterne skaber dog ikke den nødvendige klarhed, idet der i medlemslandene er forskellige fortolkninger af så vel ”ophold” som ”afgangssted” og ”ankomststed”.

En konsekvens af forskellige fortolkninger af reglerne kan være, at to medlemslande har forskellig opfattelse af, hvor leveringsstedet for leverancen af en vare eller ydelse er. Dette kan føre til dobbeltbeskatning eller ingen beskatning.

I rapporten anføres desuden, at der er visse problemer i fortolkningen af ”forbrug om bord”, og til en vis grad af ”restaurant- og cateringydelser”.

Andre ydelser end restaurant- og cateringydelser

Andre ydelser end restaurant- og cateringydelser, der leveres om bord på skibe, fly eller tog, skal behandles ens uanset, om de leveres på transportmidler eller ikke. Det anføres i rapporten, at der er opstået problemer i relation til fx frisørydelser og skønhedspleje, men det har ikke endnu været muligt tydeligt at udpege de ydelser, der måtte kræve særlige bestemmelser.

Anvendelsesområdet for fritagelser

Det anføres i rapporten, at den foretagne ekspertundersøgelse har vist, at fritagelserne anvendes meget forskelligt i medlemslandene.

Det anføres endvidere, at fritagelserne i visse tilfælde efter Kommissionens opfattelse anvendes fejlagtigt, og enkelte medlemslande anvender endvidere reglerne for momsens geografiske område forkert, på en måde som indebærer, at visse ydelser leveret om bord på skibe og fly ikke momses i EU. Disse, efter Kommissionens opfattelse, forkerte anvendelser af reglerne vedrører kun skibe og fly.

Det anføres i rapporten, at forskellen i den aktuelle beskatning mellem medlemslandene er et af hovedproblemerne under de nuværende forhold, da det kan have betydelige konsekvenser for de berørte virksomheder og fordrejer konkurrencen, især mellem konkurrenter, der er etableret inden for og uden for EU.

Særlige problemer, der er fremhævet af interessenter

Interessenterne har fremhævet, at regler er komplekse og anvendes forskelligt i medlemslandene.

Den foretrukne løsning på området er en harmoniseret momsfrigtagelse.

Herudover anføres, at uklare definitioner, uensartede tekniske krav til fx kasseapparater samt uens momssatser og forskellige valutaer øger kompleksiteten.

Nogle interessenter indrømmer, at de ikke lader sig momsregistrere i alle de lande, som de burde efter reglerne. Interessenterne beklager, at der ikke findes en forenklet ordning for betaling af moms i lande, hvor man ikke er etableret – en one-stop ordning.

Særlige forhold for ydelser leveret om bord på krydstogtskibe

Det anføres i rapporten, at krydstogtindustrien har særlige kendetegn. For det første ankommer og slutter et krydstogt ofte i same havn, og for det andet er personbefordring ikke det primære formål. Krydstogtskibe har desuden ofte langt flere varer og ydelser til salg om bord end almindelige skibe. Specielt for ydelsers vedkommende, hvor mange ydelser har særlige leveringsstedsregler (fx har underholdning, uddannelsesaktiviteter og restaurant- og cateringydelser særlige regler, mens fx frisørydelser og skønhedspleje momses efter hovedreglen), er momsforholdene meget komplicerede.

Krydstogtbranchen har anført, at der er stærk konkurrence på markedet, især mellem konkurrenter, der er etableret inden for og uden for EU.

Branchen har foreslået, at levering af alle varer og ydelser om bord bør være moms fritaget.

Ad C. Forslag til det videre forløb

Kommissionen anfører i rapporten, at rent principielt kan det forhold, at varer og ydelser leveres om bord på visse transportmidler, ikke i tilstrækkelig grad berettige en moms fritagelse af disse varer inden for EU.

Dette samt det forhold, at momsen har til formål at give medlemslandene indtægter og beskatte forbruget, betyder, at målet for fremtiden bør være beskatning og ikke moms fritagelse.

Kommissionen anerkender kompleksiteten i de gældende regler. Kommissionen anfører, at visse af fortolkningsproblemerne kan drøftes i momsudvalget og søges løst gennem udarbejdelse af fælles retningslinjer.

Kommissionen anfører desuden, at den vil vurdere, hvorvidt der bør indledes overtrædelsesprocedurer over for visse medlemslande.

Det er dog Kommissionens opfattelse, at selv om der på denne måde kan løses enkelte problemstillinger, vil reglerne fortsat være komplekse for virksomhederne og i mange tilfælde besværlige og sågar umulige for skatteforvaltningerne at kontrollere.

Kommissionen mener, at området skal ses i lyset af den nylige meddelelse om moms systemets fremtid. Det er Kommissionens opfattelse, at spørgsmålene i relation til salg om bord skal ses i et bredere perspektiv, og lovændringer bør vedtages sammen med de forslag, der som opfølgning på meddelelsen om moms systemets fremtid, vil blive fremsat for personbefordring. Forslagene bør sikre, at beskatningen af leverancer om bord på transportmidler bliver enkel og neutral.

Kommissionen anfører, at hvis de regler man vedtager, betyder, at virksomhederne skal betales moms i lande, hvor de ikke er etableret, bør det undersøges, om ikke en form for one-stop shop skal indføres. Erfaringer fra den one stop ordning, der 1. januar 2015 indføres for telekommunikation, tv- og radiospredning og e-handelsydelser leveret til de endelige forbrugere, kan indgå i undersøgelsen.

Kommissionens konkluderer derfor, at det ikke er passende at lade denne rapport ledsage af specifikke lovgivningsforslag.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmål om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Meddelelsen indeholder ikke konkrete lovgivningsinitiativer.

7. Konsekvenser

Rapporten har ingen umiddelbare konsekvenser for dansk lovgivning eller praksis.

8. Høring

Rapporten har med høringsfrist den 8. januar 2013 været sendt til høring i Specialudvalget for Skatter og Afgifter samt relevante organisationer.

Følgende har anført, at de ikke har bemærkninger til rapporten:

Advokatrådet, Dansk Told & Skatteforbund, Datatilsynet, SFR Skattefaglig Forening og Vin og Spiritus Organisationen i Danmark.

Nedenfor er kort refereret de indkomne bemærkninger fra høringen:

Danmarks Rederiforening ser ikke behov for at ændre den gældende situation, hvor salg til forbrug om bord på skibe i trafik mellem dansk og udenlandsk havn ikke moms. Rederiforeningen mener, at en ændring af gældende regler vil påvirke rederiernes økonomi og beskæftigelse negativt. Foreningen opfordrer derfor til, at Kommissionen foretager brede konsekvensanalyser, før den på et senere tidspunkt fremlægger eventuelle forslag til ændringer.

Foreningen støtter rapportens konklusion om, at forbrug om bord ikke adresseres særskilt, men som en del af den bredere problematik om grænseoverskridende personbefordring.

Danmarks Rejsebureauforening understreger, at den meget forskellige gennemførelse af de omhandlede EU-regler i medlemslandene ikke kun giver konkurrencefordrejning i relation til den grænseoverskridende handel, men også fx mellem restauranter i lufthavne og flyselskabernes ydelser om bord. Da den danske gennemførelse af EU-regler som regel er stram i forhold til direktivteksterne, stilles danske virksomheder ofte dårligere end i andre lande.

Danmarks Rejsebureauforening støtter derfor ambitionerne om at skabe et EU-momssystem, som kan sikre en ensartet og neutral momsafregning af bl.a. grænseoverskridende ydelser.

Dansk Industri finder såvel reglerne som den forskelligartede gennemførelse af disse i medlemslandene for uhensigtsmæssig. Specielt anfører Dansk Industri, at den grænseoverskridende transport kompliceres yderligere af punktafgiftsregler, der følger andre kriterier end momsreglerne.

Dansk Industri beklager, at rapporten ikke giver konkrete løsningsforslag. Dansk Industri ser gerne forbedringer på området og understreger, at et nyt regime skal være enkelt at administrere, samt koordineres med punktafgifterne, således at virksomhederne vil møde færrest mulige kombinationer af afgifts- og momssatser. Som forenkling for virksomhederne nævnes, at det vil være hensigtsmæssigt om en One-Stop-Shop løsning kan anvendes af virksomhederne til betaling af moms i andre lande gennem virksomhedens hjemland.

FSR Danske Revisorer anfører, at selv om der er tale om komplekse regler fungerer de fornuftigt i Danmark, og det vil ikke på nuværende tidspunkt være hensigtsmæssigt at lave ændrede regler. FSR støtter derfor Kommissionens fokus på at få medlemslande, der anvender reglerne forkert, til at anvende dem korrekt. FSR opfordrer til, at det fremtidige arbejde med at udforme nye regler for salg af varer og ydelser om bord på transportmidler og for passagertransport, sker i tæt samarbejde med de relevante brancher. FSR anfører, at det ikke er givet, at beskatningsstedet for ydelser i forbindelse med passagertransport skal være det samme som for selve transporten.

HORESTA anfører, at de gældende regler og den uens fortolkning af dem også giver anledning til konkurrencefordrejning mellem "land og luft", idet flypassagerer kan vælge at købe momspligtig mad i en restaurant i lufthavnen eller momsfri mad om bord på flyet.

HORESTA bakker derfor op om målsætningen om at skabe et momssystem, som kan sikre en ensartet og neutral momsafregning af denne type ydelser.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På nuværende tidspunkt er vi ikke bekendt med andre landes holdninger.

10. Foreløbig dansk holdning

Som rapporten og den bagvedliggende ekspertundersøgelse viser, er reglerne på området for levering af varer og ydelser om bord på transportmidler meget komplicerede og fortolkes og anvendes uensartet i medlemslandene. Fra dansk side er vi derfor enige med Kommissionen i, at de gældende regler ikke lever op til målet i meddelelsen om det fremtidige momssystem om, at lovgivningen skal være enkel og neutral.

Fra dansk side er vi desuden enige med Kommissionen i, at det vil være hensigtsmæssigt at udforme nye regler for levering af varer og ydelser om bord på transportmidler i sammenhæng med nye regler for personbefordring.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg og Skatteudvalg er tidligere orienteret om sagen med oversendelse af grund- og nærhedsnotat den 3. januar 2013.

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28

1402 København K

Lone.Lau-Jensen@skat.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 7. januar 2013
SAGSNR.: 2012 - 4018
ID NR.: 216164

Høring - over Kommissionsrapport på momsområdet

Ved e-mail af 6. december 2012 har Skatteministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

DANMARKS REDERIFORENING

(DANISH SHIPOWNERS' ASSOCIATION)

Lone Lau Jensen
Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

8. januar 2013

JC/kc

Høring vedr. kommissionsrapport på momsområdet. J. nr. 12-0245075

Danmarks Rederiforening takker for muligheden for at kommentere på Europa-Kommissionens rapport om "beskatningsstedet for levering af varer og ydelser, herunder restaurandydelser til passagerer om bord på skibe, fly, tog eller busser".

Indledningsvis bemærkes, at denne rapport og den bagvedliggende ekspertrapport alene har undersøgt momspraksis i EU og overvejet forskellige momsmæssige muligheder for beskatning af varer og tjenester, der leveres om bord på passagerskibe m.v. Der er ikke udført analyser af konsekvenser for beskæftigelse, miljø, regioner m.v. af de forskellige muligheder, der overvejes. Salg af varer og tjenester til forbrug om bord udgør i dag en meget betydelig del af omsætningen på færgeruter til og fra Danmark samt andre ruter i EU, som opereres af danske færgerederier. Gennemføres der en ændring af momsdirektivet, så disse salgsaktiviteter bliver momsplichtige, vil den medfølgende prisstigning have betydelig negativ indvirkning på omsætning og profit fra salget om bord i restauranter m.v. Det medfølgende pres på ruternes økonomi må forventes at have klar negativ effekt på beskæftigelsen om bord på skibene og blandt underleverandører.

Hertil kommer, at færgefartens vigtige rolle i EU's infrastruktur også vil blive presset i de kommende år af ny miljøregulering – især kravet i 2015 til skibsbrændstof, hvor svovludledningen skal reduceres med 90 pct. lægger et stort pres på den intraeuropæiske færgefart i de kommende år. Før det eventuelt på et senere tidspunkt overvejes at ændre på den nuværende situation, hvor aktiviteterne ikke momsbes, bør Europa-Kommissionen foretage sådanne brede analyser af konsekvenserne.

Når det er sagt, kan vi støtte at forbrug om bord ikke vil blive adresseret særskilt, men som en del af den bredere problemstilling om grænseoverskridende transport inden for EU.

- /./ Vi vedlægger et uddrag af vores europæiske rederiforening ECSA's høringssvar til den seneste momsgrønbog vedr. beskatning af transportydelser, hvoraf det fremgår, at erhvervet ikke ser behov for ændring af status quo. Danmarks Rederiforening kan selvsagt tilslutte sig dette synspunkt.

Venlig hilsen
DANMARKS REDERIFORENING

Jacob K. Clasen

Uddrag af ECSA Submission on the VAT Green Paper:

Q7. Do you think that the current system of taxation of passenger transport creates problems either in terms of tax neutrality or for other reasons? Should VAT be applied to passenger transport irrespective of the means of transport used?

Q8. What should be done to overcome these problems?

ECSA wishes to stress that the current arrangement for intra EU passenger transport (i.e. zero rated taxation with full claim for input tax allowed) was set up under the condition that it would be reviewed **only when an agreement could be reached on rules and rates harmonisation.**

ECSA is also of the opinion that the current system offers to both industry operators and passengers/transport users a smooth, efficient and satisfactory solution, providing symmetry and fairness in accordance with the Commission's own stated objective of ensuring that the influence of VAT rates on the place of supply is neutral. In this regard, ECSA believes that none of the three reform options set out in Section 3.8 of the Commission Staff Accompanying Working Document^[1] seem to offer a viable and workable solution for the industry.

In particular, ECSA believes that the strong public interest of passenger transportation by sea (in particular ferries) and its important role in ensuring the economic, social and territorial cohesion of the EU as well as the free movement of citizens, fully justifies the current arrangements, and is in accordance with the first rationale for exemptions listed by the Commission Working Document, namely sustaining distributional and social objectives^[2]. As regards to the input exemption of some supplies to transport providers, this remains justified in view of the high investment required and the high level of safety and security required from European operators.

ECSA strongly disagrees with the Commission statement^[3] that the current VAT entails distortion neither between air, sea, road or rail, nor between intra EU and international travel (EU to/from non EU country). Taking the example of France-UK voyages:

- Sea : A ferry trip from/to the UK to/from the continent is zero rated,
- Air : Air Fares from/to the UK to/from the continent are zero rated,
- Rail: Eurostar and Eurotunnel tickets from/to the UK to/from the continent are zero rated,
- Road: a coach trip /to the UK to/from the continent is zero rated and will benefit from the ferry zero rating the fares.

The assumed distortion between modes of transport fails to take into account wider factors such as grants and subsidies handed to rail operators and other forms of taxation. Indeed, ECSA argues that the ferry industry is already suffering a competitive disadvantage compared to other transport sectors due to the huge cost the ferry sector faces in complying with forthcoming environmental legislation which will affect the ferry industry disproportionately. This relates in particular to the stringent sulphur limits of fuels for ships at berth and in the Emission Control Areas (ECAs). The imposition of VAT on passenger transport will have a strong impact on the profitability of ferry companies as the resulting price increases will dampen demand, and would create additional burdens undermining the ability of the ferry operators to maintain quality services at competitive prices on certain routes. The introduction of VAT, and the loss of revenue entailed, would significantly affect the route frequency on certain corridors, to the detriment of the quality of ferry

^[1] Com (2010)695 COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT Accompanying document to the GREEN PAPER on the future of VAT.

^[2] Section 3.1 of the Working Document « ...sustain distributional and social objectives and compensate for the perceived regressive nature of VAT. Linked to that may have been some desire expressed in these "exemptions for certain activities in the public interest" to promote the consumption of certain goods or services which were considered as having beneficial qualities and where VAT exemption was seen as having a beneficial effect on prices for the final customer".

^[3] Section 3.7.2.1 of the Working Document

**Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K**

Att.: Lone Lau-Jensen.

Danmarks Rejsebureau Forening
Lars Thykier
Adm. direktør
Telefon: 35 30 12 55
E-mail: lth@travelassoc.dk

Frederiksberg, 8. januar 2013

Vedr.: Danmarks Rejsebureau Forenings besvarelse af ministeriets høringskrivelse af 3./17. december 2012 vedr. EU Kommissionens rapport om beskatningsstedet for levering af varer og ydelser, herunder restaurationsydelser, til passagerer om bord på skibe, fly, tog eller busser (KOM(2012) 605).

Indledningsvis skal Danmarks Rejsebureau Forening (DRF) takke for muligheden for at kommentere den fremsendte rapport

I rapporten peges der på de problemer, som reglerne om fastlæggelse af leveringsstedet - og dermed momspligten - for bl.a. restaurant- og cateringydelser ombord på skibe, fly og busser mv. i praksis giver anledning til.

DRF er opmærksom på, at EU-momsreglerne på grund af deres meget forskellige implementering i de enkelte medlemslande volder vanskeligheder og at også giver anledning til konkurrenceforvridning landene imellem, idet nogle lande har moms fritaget restaurations- og cateringydelser, som leveres om bord på f.eks. fly, mens andre ikke har. Udover den konkurrence, som de differentierede regler volder landene imellem er DRF også bekendt med, at der finder konkurrenceforvridning sted mellem landtransport og flytransport mellem EU-landene, da en flypassager, som skal vælge mellem at købe et måltid i en restaurant i lufthavnen eller købe sit måltid i flyet, kan få sit flymåltid moms frit, mens den landbaserede virksomhed altid skal betale moms.

Det skal understreges, at den meget forskellige måde hvorpå EU's momsdirektiver er implementeret i medlemslandene, giver anledning til konkurrenceforvridning på en række andre områder end hvad angår grænseoverskridende handel. Det er derfor et meget omfattende område at justere lovgivningen på som især kræver en stram styring af selve

implementeringen af momsreglerne på de enkelte områder. Da den danske implementering af EU's momsregler som regel er meget stram i forhold til direktivteksten, medfører dette oftest at danske virksomheder herunder danske rejsebureauer, stilles dårligere end virksomheder i andre EU-lande. DRF støtter derfor også kraftigt ambitionerne om at skabe et EU-momssystem, som kan sikre en ensartet og neutral momsafregning af bl.a. grænseoverskridende ydelser.

Såfremt ministeriet måtte ønske en uddybning af ovenstående kommentarer, er ministeriet naturligvis velkommen til at kontakte DRF.

Med venlig hilsen

DANMARKS REJSEBUREAU FORENING

Lars Thykier
Adm. direktør

8. januar 2013

KKo

COM(2012) 605 final

Deres sagsnr.: 12-0245075

Skatteministeriet
Att.: Lone Lau-Jensen
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K
Lone.Lau-Jensen@skat.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høringssvar vedrørende EU-Kommissionens rapport til Rådet om beskatningsstedet for levering af varer og ydelser, herunder restaurationsydelser, til passagerer om bord på skibe, fly, tog eller busser [COM(2012) 605 final]

Skatteministeriet har den 3. december 2012 udbedt sig DI's kommentarer til den fremsendte kommissionsrapport.

DI finder, at de nuværende regler er komplicerede og utidssvarende ikke mindst i lyset af, at der i stigende grad sker transport på tværs af grænserne. Området kompliceres yderligere af punktafgiftsreglerne, der følger andre kriterier end momsreglerne. Konkret betyder dette, at der ved salg til passagerer på eksempelvis en færgeoverfart mellem Danmark og Sverige hersker 4 forskellige afgiftsregimer som illustreret nedenfor:

Sejlretning	Territorialfarvand	Momsregler	Punktafgifter
Danmark->Sverige	Dansk farvand	Dansk	Danske
	Svensk farvand	Dansk	Svenske
Sverige->Danmark	Svensk farvand	Svenske	Danske
	Dansk farvand	Svenske	Danske

Dette håndteres i dag ved at holde varerne adskilt samt lukke for salget af nogle varer og samtidig åbne for salget af andre varer, når grænsen passeres. Når man sejler i fast rutefart mellem to lande, udgør dette en administrativ byrde, der kan håndteres, men ikke er praktisk.

Hvis vi i stedet for ser på den del af ydelserne, der består i normal catering (kaffe, te, sandwiches, restaurant etc.), så er det mere kompliceret. I tog, fly og busser er der ikke plads til at holde varerne adskilt, og her skaber det nuværende regime så store administrative problemer, at flere virksomheder helt afstår fra at have salg på begge sider af grænserne.

DI havde håbet på, at rapporten ville give nogle konkrete løsningsforslag på disse problemstillinger. Desværre er dette ikke tilfældet. Tværtimod understreger rapporten de nuværende problemer, idet det dokumenteres, at der på trods af et ensar-

Postadresse/Postal address

1787 København V (+45) 3377 3377 di@di.dk
Danmark di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

Hannemanns Allé 25 Sundkrogskaj 20
København S København Ø

CVR: 16 07 75 93

tet udgangspunkt i momssystemdirektivet reelt ikke hersker harmoniserede regler i EU.

DI ser gerne, at der sker forbedringer på området. Således ønsker DI et regime, der er enkelt at administrere og ikke unødigt bureaukratisk. Et sådant regime vil nødvendigvis skulle koordineres med punktafgifterne, således at virksomhederne vil møde færrest mulige kombinationer af afgifts- og momssatser.

I det videre arbejde bør man også overveje, om der kan ske en forenkling, således at virksomheder – eksempelvis et busselskab – ikke behøver at blive registreret i samtlige lande, som passagererne transporteres igennem, men kan vælge, at et provenu fra moms og punktafgifter i forbindelse med servering i stedet fordeles af medlemsstaterne på baggrund af en fordelingsnøgle eller indberettes, administreres og afregnes via en One-Stop-Shop løsning i virksomhedens hjemland. Ved en forenkling må der ikke ske en forværring af EU-selskabers konkurrenceevne overfor tredjelande (hvor dette er relevant). Forenklingen kan eventuelt begrænses til et beløb pr. passager pr. døgn, således, at de sikres, at en forenklet ordning ikke skaber grundlag for spekulation i forhold til eksempelvis grænsehandel.

Såfremt ovenstående giver anledning til bemærkninger eller kommentarer, står DI selvsagt til rådighed.

Med venlig hilsen

Kristian Koktvedgaard
Chefkonsulent, Skat og regnskab

Skatteministeriet
Att. Lone Lau-Jensen
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

14. januar 2013

**Vedrørende høring om kommissionsrapport på momsområdet
H279-12**

Skatteministeriet har d. 6. december 2012 fremsendt ovennævnte med anmodning om bemærkninger.

Kommissionen konkluderer i rapporten, at reglerne vedrørende beskatningsstedet for levering af sådanne varer og ydelser er meget komplekse, hvilket blandt andet skyldes forskellige regler for henholdsvis levering af varer, levering af restaurantydelser og levering af andre typer af ydelser, men også, at medlemsstaterne anvender reglerne forskelligt og til en vis grad decideret forkert.

Kommissionens plan er ifølge rapporten at adressere problemet med den forskellige anvendelse af reglerne og forsøge at få medlemsstaterne til at anvende reglerne korrekt. Det er Kommissionens holdning, at det ikke er aktuelt at ændre reglerne om beskatningssted på nuværende tidspunkt, da dette i stedet bør overvejes i sammenhæng med nye regler for beskatningssted for passagertransport.

FSR kan tilslutte sig, at det ikke på nuværende tidspunkt vil være hensigtsmæssigt at gennemføre ændrede regler for beskatningsstedet for de pågældende ydelser. Om end der er tale om komplekse regler, fungerer de fornuftigt i Danmark, og fokus bør derfor i stedet være på at få de medlemsstater, der anvender reglerne forkert, til at anvende dem korrekt.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

FSR skal samtidig tilføje, at det er afgørende, at de fremtidige regler udformes i et tæt samarbejde med de relevante brancher. Selv om det er hensigtsmæssigt at se på reglerne i sammenhæng med reglerne om passagertransport, er det absolut ikke givet, at beskatningsstedet for ydelser i forbindelse med passagertransport bør være det samme som for selve passagertransporten. Vi har derfor med tilfredshed noteret os, at Kommissionen har anført, at der bør foretages en omfattende konsekvensanalyse forud for en eventuel ændring af reglerne for begge dele.

Side 2

Med venlig hilsen

John Bygholm
formand for skatteudvalget

Mette Bøgh Larsen
skattekonsulent

Skatteministeriet
Att. Lone Lau-Jensen

Dansk Told & Skatteforbund
SKATTE- OG AFGIFTSUDVALGET

---

4. januar 2013

Vedrørende høring – Kommissionsrapport på momsområdet.

Dansk Told & Skatteforbunds Skatte- og Afgiftsudvalg har modtaget ovennævnte rapport i høring.

Skatte- og Afgiftsudvalget har ingen bemærkninger til det fremsendte.

Med venlig hilsen

Jan Nørner
Faglig sekretær

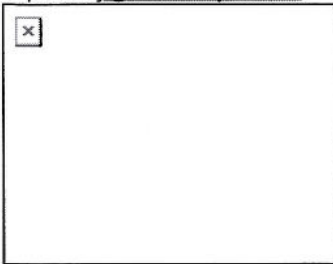
Fra: Lasse May Jørgensen <lj@datatilsynet.dk>
Sendt: 11. december 2012 10:18
Til: Lone Lau-Jensen
Emne: Høring over rapport fra Kommissionen på momsområdet

Ved e-mail af 6. december 2012 har Skatteministeriet anmodet Datatilsynet om bemærkninger til ovennævnte rapport fra Kommissionen på momsområdet.

Rapporten giver ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Lasse May
Fuldmægtig
Direkte telefonnummer: +45 3319 3214
E-post: lj@datatilsynet.dk

Borgergade 28
1300 København K
www.datatilsynet.dk
Tlf.: +45 3319 3200
Fax: +45 3319 3218
E-post: dt@datatilsynet.dk

Til
Skatteministeriet
Att.. Lone Lau Jensen
E-mail: Lone.Lau-Jensen@skat.dk

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 34 80 80
Fax +45 35 24 80 88

7. januar 2013

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

Høring – Kommissionsrapport på momsområdet vedr. beskatningsstedet for levering af varer og ydelser, herunder restaurationsydelser, til passagerer om bord på skibe, fly, tog eller busser (KOM(2012) 605)

cvr.nr. 17 01 48 11

HORESTA har i høring modtaget ovennævnte rapport fra EU-Kommissionen.

I rapporten peges der på de problemer, som reglerne om fastlæggelse af leveringsstedet - og dermed momspligten - for bl.a. restaurant- og cateringsydelser ombord på skibe, fly og busser mv. i praksis giver anledning til.

HORESTA er bekendt med, at disse regler kan volde vanskeligheder, og at de kan give anledning til konkurrenceforvridning landene imellem, idet nogle lande har momsfristaget restaurations- og cateringydelser, som leveres ombord på f.eks. fly, mens andre ikke har.

Udover den konkurrence, som de differentierede regler volder landene imellem er HORESTA også af café- og restaurationsvirksomheder i lufthavnen blevet gjort opmærksom på, at der finder konkurrenceforvridning sted mellem "land og luft", forstået på den måde, at for en flypassager, som skal vælge mellem at købe et måltid i en restaurant i lufthavnen eller købe sit måltid i flyet, vil der være en konkurrencefordel for visse flyselskaber, som kan sælge et flymåltid momsfrit, mens den landbaserede virksomhed altid skal betale moms.

HORESTA bakker derfor op om målsætningen om at skabe et momssystem, som kan sikre en ensartet og neutral momsafregning af denne type ydelser.

Med venlig hilsen

Kaare Friis Petersen
Erhvervsjuridisk chef

Fra: Jesper Kiholm Andersen
Sendt: 8. januar 2013 13:07
Til: Lone Lau-Jensen
Emne: Høringssvar - Kommissionsrapport på momsområdet

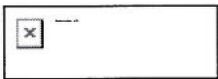
Til Skatteministeriet

Høringssvar til Kommissionsrapport på momsområdet

SRF Skattefaglig Forening takker for det modtagne materiale og kan i den forbindelse meddele, at vi ikke har bemærkninger til den modtagne Kommissionsrapport.

Med venlig hilsen

Jesper Kiholm
Specialkonsulent
Skatterevisor / Master i skat

SRF Skattefaglig Forening

Formand for SRF Skattefaglig Forenings Skatteudvalg

Skattecenter Tønder
Pioner Allé 1
6270 Tønder
Telefon: 72389468
Mail: jesper.kiholm@skat.dk
Mobiltelefon: 20487375

Fra: Marie Louise Thorstensen <mlt@danskerhverv.dk>
Sendt: 4. januar 2013 10:15
Til: Lone Lau-Jensen
Emne: VS: Høring af en rapport fra Kommissionen på momsområdet
Vedhæftede filer: Høringsbrev [DOK11588023].DOC; Høringsliste [DOK11592069].DOC; KOM (2012)605 final på dk og E [DOK11480827].PDF; 605 [1 vedhæftet fil] [DOK11480828].TXT

Kære Lone

VSOD har modtaget ovenstående høring og har ingen bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Marie Louise Thorstensen
Sekretariatschef

Vin og Spiritus Organisationen i Danmark

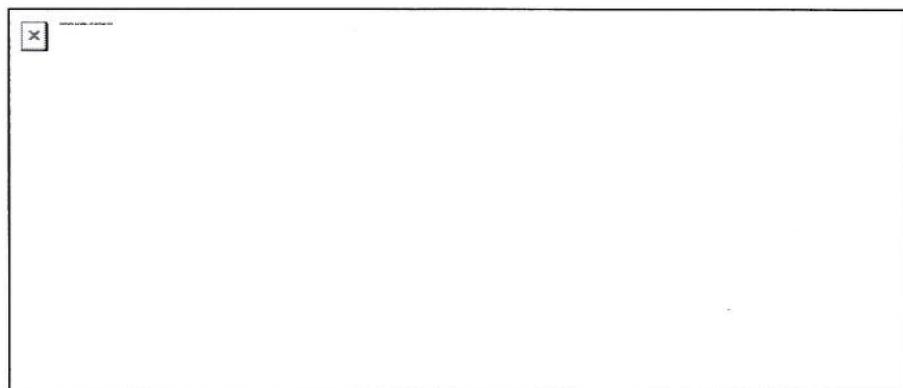
MOBIL: +45 4131 5994
 DIREKTE: +45 3374 6729
 MLT@DANSKERHVERV.DK

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for fremtidens erhverv. Vi repræsenterer 17.000 virksomheder og 100 brancheorganisationer inden for handel, rådgivning, oplevelse, transport og service.

DANSK ERHVERV
 BØRSEN
 DK-1217 KØBENHAVN K
 WWW.DANSKERHVERV.DK

T. +45 3374 6000
 F. —
 CVR NR. 43232010
 INFO@DANSKERHVERV.DK

Fra: Lone Lau-Jensen [<mailto:Lone.Lau-Jensen@skat.dk>]
Sendt: 6. december 2012 11:07
Til: 'Samfund@advokatsamfundet.dk'; 'ae@ae.dk'; 'da@da.dk'; hoeringssager@danskerhverv.dk; 'dts@dts.dk'; 'sla@dtl.dk'; 'di@di.dk'; 'transport@di.dk'; 'fagligt@danskeadvokater.dk'; 'db@db-dk.dk';